

ČÁLALOHKAMAT

Vihahan- ja ovddasrohkosliturgiija 2017

L | Gullot mii Ipmila sáni.

2–4 čuovvovaš teavsttain dahje eará heivvolaš čálabihtát, unnimustá okta goappáge testamenttas. Čálabihtáid sáhttet lohkat bára mielčuovvut. Teakstalohkkit mannet fárrolaga lohkanbeavddi lusa. Náittosbárra ja searvegoddi čohkkájit go teavsttat lohkkovvovjit.

A. Lea čállojuvvon vuosttaš Movsses-girjjis:

Ipmil sivdnidii olbmo iežas govvan.
Ipmila govvan son sivdnidii su,
olmmájin ja nissoniin son sivdnidii sudno.
Ipmil buressivdnidii sudno ja celkkii sudnuide:
«Leahkki šattolaččat ja lassáneahkki,
deavdi eatnama ja dahkki dan iežade vuolibužžan!» 1 Mos 1,27–28a

B. Lea čállojuvvon vuosttaš Movsses-girjjis:

Herrá Ipmil celkkii:
«Ii leat buorre ahte olmmoš lea okto.
Mun dagan sutnje guoimmi guhte lea su lahkásaš.» 1 Mos 2,18

C. Lea čállojuvvon Ruta girjjis:

Gosa don manat, dohko mun ge manan,
ja gos don orut, doppe mun ge orun.
Du álbmot lea mu álbmot, ja du Ipmil lea mu Ipmil.
Gosa don jámát, dohko mun ge dáhtun jápmit,
ja dohko mun dáhtun hávdáduvvot. Rut 1,16b–17a

D. Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis:

Herrá lea mu báimman,
ii mus váillo mihkkege.

Ruonas giittiide son livvuda mu,
vuoijadusa čázi lusa son láide mu.
Son áhpásmahtta mu sielu.
Son doalvu mu vanhurskkisvuoda bálgáid mielde namas dihtii.
Vaikko mun vádjolivččen jápminsuoivana leagis,
de in balaše mange bahás.

Dasgo don leat mu mielde.
Du soabbi ja báimmansoabbi jedđejit mu.

Don ráhkadat munnje beavddi
mu vašálaččaid čalmmiid ovddas.
Don vuoiddat mu oaivvi oljjuin,
mu juhkanlihti golgá badjel.

Aivvefal buorrevuohta ja árbmugasvuohta doarridit mu
buot mu eallinbeivviid,
ja mun beasan ássat Hearrá viesus guhkes áiggiid čađa. [Sál 23](#)

E. Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis:

Dat guhte čohkká Alimusa suojis
ja ássá Buotveagalačča suoivanis, dadjá ná:
«Hearrá lea mu báhtaranbáiki ja ladni,
mu Ipmil geasa dorvvastan!»
Su soajáid vuolde don gávnnat suoji,
soadjádolggiiidisuin son gokčá du.
Su oskkáldasvuohta lea galba ja suodjalus.
«Du báhtaranbáiki lea Hearrá.»
Don leat dahkan Alimusa orrunsadjinat. [Sál 91,1–2.4.9](#)

F. Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis:

Rámidehket Hearrá oppa eanan!
Bálvlehket Hearrá ilus,
bohtet su muođuid ovdii ávuin!

Dovdet ahte Hearrá lea Ipmil!
Son lea sivdnidan min, ja mii leat su,
su olbmot ja su sávzzat maid son geahččá.

Mannet su poarttaid čađa giittoslávlagiin,
mannet su ovdašiljuide máidnunlávlagiin.
Giitet su ja máidnot su nama!

Dasgo Hearrá lea buorre,
su árbmugasvuohta bistá agálaš áigái,
su oskkáldasvuohta sogas sohki. [Sál 100](#)

G. Lea čallojuvvon Sálmmaid girjjis:

Mu siellu, máinno Hearrá,
buot mii lea mu siste,
máinno su bassi nama!
Mu siellu, máinno Hearrá,
ale vajáldahte su buorredaguid!

Son addá ándagassii buot du sudduid
ja dálkkasta buot du vigiid.
Son lonista du heakka hávddis
ja kruvnnida du árbmugasvuodain
ja váibmoládisvuodain.

Son galleha du eallima buriiguin,
nu ahte don šattat fas nuorran dego goaskin. [Sál 103,1–5](#)

H. Lea čallojuvvon Sárdnideaddji girjjis:

Buorebut leaba guovttes go okta,
dasgo sudnos lea buorre bálká sudno váivviska ovddas.
Dasgo jos soai jorraleaba,
de máhtá nubbi čuoččáldahttit su guoimmis bajás.
Jos muhtin máhtá nagadit su,
dan ovttaskas olbmo, badjel,
de máhttiba dat guovttes bihtit bealiska su vuostá
ja golmmageardásaš árpu ii boatkan nu fargga. [Sárdnideaddji 4,9–10a.12](#)
([Bibal 1895 transkriberejuvvon](#)).

I. Lea čallojuvvon Salomo allalávlagis:

Mu ráhkkásan lea gotti dahje nuorra sarvaga lágáš.
Duo son čuožžu min seainni duohken,
guovlladettiin sisa ihkoniid ráigge,
givnnjodettiin čeargalasa čađa.

Mu ráhkkásan sárdnugoahá ja cealká munnje:
Čuoččat bajás, mu ustibažžan, mu čábbázan ja boađe!
Mu duvván bákteráhkamiid siste, várrečohka suojis.
Divtte mu oaidnit du hámát, divtte mu gullat du jienat!

Dasgo du jietna lea njálggis, ja du hápmi čáppis.
[Allalávlla 2,9–10.14](#) ([Bibal 1895 transkriberejuvvon](#))

J. Lea čállojuvvon Allalávlagis:

Dán teavstta sáhtta okta teakstalohkki lohkat dahje
nissonolmmoš (I) ja dievdoolmmoš (II).

I Mu ráhkkásan jietna!
Geahča, duo son boahtá,
viegadettiin váriid badjel,
njuikkodettiin dieváid badjel.
Mu ráhkkásan lea gotti dahje nuorra sarvaga lágáš.
Duo son čuožžu min seainni duohken,
guovlladettiin sisa ihkoniid ráigge,
givnnjodettiin čeargalasa čađa.
Mu ráhkkásan sárdnugoahdá ja cealká munnje:

II Čuoččat bajás, mu ustibažžan,
mu čábbážan ja boađe!
Dasgo geahča, dálvi lea gollan,
arvi lea vássán, lea mannan eret.
Liedit ihtet eatnamis.
Lávlunáigi lea boahtán,
ja turtelduvvá jietna lea gullon min eatnamis.
Fiikonmuorra njálgudahtta su fiikoniiddis,
ja viidnemuoraid liđiin lea njálgga hádja.
Čuoččat bajás, boađe, mu ustibažžan,
mu čábbážan, de boađe juo!
Mu duvván bákteráhkamiid siste, várrečohka suojis.
Divtte mu oaidnit du hámat, divtte mu gullat du jienat!

Dasgo du jietna lea njálggis, ja du hápmi čáppis.

I Mu ráhkkásan lea mu,
ja mon lean su guhte geahčča su ealus liljáid gaskkas.
Ovdalgo beaivi gáluda, ja suoivanat gáidet,
de jorggit ruoktot ja šatta, mu ráhkkásažžan,
gotti dahje nuorra sarvaga lágážin skurččas vári alde!

I/II Bija mu nugo seilla du váimmot ala,
nugo seilla du giedat ala.
Dasgo gievra nugo jápmin lea ráhkisvuohta,
garas nugo jábmiid áibmu lea ángirvuohta.
Dan njuokčamat leat dollanjuokčamat, Hearrá dolla.

Eatnat čázit eai máhte čáskadit ráhkisvuođa,
ja rávnnjit eai máhte dan badjel golgat. Allalávlla 2,8–14.16–17 + 8,6–7a

(Bibal 1895 transkriberejuvvon).

K. Lea čállojuvvon Allalávlagis:

Bija mu nugo seailla du váimmot ala, nugo seailla du gieđat ala.
Dasgo gievara nugo jápmin lea ráhkisvuohta, garas nugo jábmiid áibmu lea ángirvuohta.
Dan njuokčamat leat dollanjuokčamat, Herrá dolla.

Eatnat čázit eai máhte čáskadit ráhkisvuoda,
ja rávnnjit eai máhte dan badjel golgat. *Allalávlla 8,6–7a (Bibal 1895 transkriberejuvvon).*

L. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:

Jesus celkkii: Dii lehpēt eatnama sálttit! Muhto jos sálttit veagahuvvet, mainna dalle sáhtta sáltet? Eai dat dohkke šat maninge, muhto bálkásit ja duolmmahallet olbmuide.
Dii lehpēt máilmmi čuovggas! Gávpot mii lea vári alde, ii sáhte leat čihkosis. Ja go olmmoš cahkkeha gintala, de ii bija dan gári vuollái, muhto baicca ginttaljuolgái, vai dat báitá buot viesu olbmuide. Nu báitos din čuovggas ge olbmuide, vai sii oidnet din buriid daguid ja máidnot Áhčádet guhte lea almmis! *Matt 5,13–16*

M. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:

Danne mun cealkkán didjiide: Allet moraš heakkadet dihtii ahte dis lea maid borrat ja juhkat, allet ge rupmaša dihtii ahte leat biktasat. Ii go heagga leat eanet go borramuš ja rumaš eanet go biktasat? Gehččet almmi lottiid! Eai dat gilvve eai ge láddje eai ge čohkke láđuide, muhto din almmálaš Áhčči biebmá daid. Ehpet go dii leat ollu mávssolaččabut go dat? Guhtemuš ba dis sáhtta buot morrašiiddisguin lasihit ovttá állana ge eallinguhkkodahkasis? Ja manne moraštehpēt biktasiid dihtii? Gehččet gietti liidiid, mo dat šaddet! Eai dat bargga eai ge bane, muhto mun cealkkán didjiide: Ii oppa Salomo ge buot hearvásvuodainis lean gárvvohuvvon nugo okta sis. Jos Ipmil gárvvoha gietti rásiid nu čábbát, daid mat odne leat ceaggámin ja ihttin bálkestuvvojit oapmanii, ii go son ollu eanet gárvvohivčče din, dii uhccán oskkolaččat? Allet nappo moraš ja cealkke: ‘Maid mii dál borrat?’ dahje: ‘Maid juhkat?’

dahje: ‘Mainna gárvodit?’
Buot dáid háhpohallet báhkinat,
muhto din almmálaš Áhčči diehtá juo
ahte dii dárbbášehpet buot dáid.
Ohcet baicca vuos Ipmila riikka
ja su vanhurskkisvuoda,
de buot dát addojuvvojit didjiide.
Allet nappo moraš ihtáš beaivvi dihtii;
gal ihtáš beaivi buktá morrašiiddis.
Juohke beaivvis leat doarvái iežas váivvit. [Matt 6,25–34](#)

N. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:
Jesus cealká: Átnot, de oažžubehtet.
Ohcet, de gávdnabehtet. Goalkkuhehket,
de didjiide rahppojuvvo uksa.
Dasgo juohkehaš guhte átnu, oažžu, ja son guhte ohcá,
gávdná, ja guhte goalkkuha,
sutnje rahppojuvvo uksa
Buot maid dii dáhttubehtet earáid
dahkat alcceseattet, dahket dii ge sidjiide.
Dasgo nu lea láhka ja profehtat. [Matt 7,7–8.12](#)

O. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:
Jesus celkkii: Juohkehaš guhte gullá dáid
mu sániid ja dahká daid mielde,
lea jierpmálaš olbmá láhkásaš guhte
huksii viesus bávtti ala.
Arvi šolai, jogat dulve ja biekkat bosso
ja čuhce viesu njeaiga.
Muhto dat ii gahččan,
dasgo dat lei huksejuvvon bávtti ala. [Matt 7,24–25](#)

P. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:
Jesus celkkii: «Son vástidii sidjiide:
«Ehpet go leat lohkan ahte Sivdnideaddji álggus sivdnidii sudno
olmmájin ja nisun ja celkkii:
Dan dihtii olmmái guođđá áhčis ja eatnis
ja bissu áhkás luhtte, ja dat guovttis šaddaba oktan oažžin.
De eaba leat šat guovttis, muhto okta.
Maid Ipmil nappo lea ovttahtán,
dan ii olmmoš galgga earuhit.» [Matt 19,4–6](#)

Q. Lea čállojuvvon Johanasa evangeliuma mielde:

Jesus celkkii: Mun attán didjiide ođđa báhkkoma:
Ráhkistehket guhtet guimmiideattet.
Nugo mun lean ráhkistan din,
nu galgabehtet dii ge ráhkistit guhtet guimmiideattet.
Jos dis lea ráhkisvuohta guhtet guoibmáseattet,
de buohkat dovdet ahte dii lehpet mu máhttájeaddjit.» [Joh 13, 34–35](#)

R. Lea čállojuvvon Johanasa evangeliuma mielde:

Jesus celkkii: Nugo Áhčči lea ráhkistan mu,
nu lean mun ge ráhkistan din.
Bissot mu ráhkisvuođas!
Jos doallabehtet mu báhkkomiid,
de bissubehtet
mu ráhkisvuođas, nugo mun ge lean doallan
Áhččán báhkkomiid
ja bisun su ráhkisvuođas.
Dán lean sárdnon didjiide,
vai mu illu bisošii din siste,
ja din illu šattašii ollisin.
Dát lea mu báhkkon:
Ráhkistehket guhtet guimmiideattet
nugo mun lean ráhkistan din.

[Ii ovttasge leat stuorit ráhkisvuohta
go das guhte addá heakkas ustibiiddis ovddas.
Dii lehpet mu ustibat jos dii dahkabehtet dan
maid mun gohčun.
In mun šat gohčot din
bálvaleddjín, dasgo bálvaleddji
ii dieđe maid su isit dahká.
Muhto mun gohčodan din ustibin,
dasgo mun lean almmuhan didjiide buot
maid lean gullan Áhčistan.
Ehpet dii leat välljen mu,
muhto mun lean välljen din
ja lean vuolggahan din šaddadit šattuid,
bistevaš šattuid.
Go nu dahkabehtet,
de Áhčči addá didjiide buot
maid átnubehtet mu nammii.

Dát lea mu báhkkon didjiide:
Ráhkistehket guhtet guimmiideattet!] [Joh 15,9–12\[-17\]](#)

S. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis romalaččaide:

Dasgo mun lean vissis das ahte ii jápmin ii ge eallin,
eai engelat eai ge eará oaivámuččat, eai dat mat
leat dál eai ge dat mat bohtet,
dahje miige fámuid, eai dat mat leat badjin
eai ge dat mat leat čiekŋalassas,
sáhte earuhit min Ipmila ráhkisvuodas
Kristus Jesusis, Hearrásteamet. [Rom 8,38–39](#)

T. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis korintalaččaide:

Kapihttala sáhtá lohkat ollásit dahje osiid mielde.

[Ja mun čájehin didjiide vel buoret geainnu:]
Vaikko vel sártnošin ge olbmuid
dahje engeliid gielaiguin, muhto
mus ii livčče ráhkisvuohta,
de livččen dušše čuoddji biellu
dahje skilaideaddji divga.
Vaikko mus vel livččii ge
profehastallanattáldat ja
dovddašin buot čiegusvuođaid
ja buot dieđu, ja vaikko mus
livččii buot osku nu ahte sáhtášin
váriid sirdit, muhto ii livčče ráhkisvuohta,
de mun in livčče mihkkege.
Vaikko vel juogadivččen váivvážiidda
buot mii mus leažžá, ja vaikko divttášin
iežan boldojuvvot, muhto mus ii
livčče ráhkisvuohta,
de dat ii livčče munnje ávkin.

Ráhkisvuohta lea gierdavaš,
ráhkisvuohta lea láđis,
ii dat gáđaš ii ge rábmo ii ge čeavlástala.
Ii dat daga maidege dohkkemeahtumiid
ii ge bivdde iežas ávkki, ii dat suhta
ii ge vurke baháid.
Ii dat illut vearrivuodas, muhto baicca
duohtavuodas.

Dat gillá buot, osku buot, doaivu buot, gierdá buot.

Ráhkisvuohta ii noga goassege.
Muhto profehtastallanattáldagat nohket,
gielaiguin sárđnun jávohuvvá, ja diehtu nohká.
Dasgo min diehtu lea váilevaš, ja min profehtastallan
lea váilevaš. Muhto go ollisvuohta boahtá,
de jávká dat mii lea váilevaš.

Mánnán mun hálle nugo mánná,
mus lei máná miella ja máná jurdagat.
Muhto go šadden rávisin, de guđden mánálašvuođa.

Dál mii oaidnit dego njoađve speadjalis,
dego árvádusa, muhto dalle oaidnit oktii
čalmmiid. Dál lea áddejupmi váilevaš,
muhto dalle dat lea ollislaš,
nugo Ipmil dovdá mu ollásit.
De dat bissot, dát golmmas: Osku, doaivu
ja ráhkisvuohta. Muhto buot stuorimus dain
lea ráhkisvuohta. [1 Kor 13](#)

U. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis galatjalaččaide:

Dasgo dii lehpēt buohkat Ipmila mánát
go oskubehitet Kristus Jesusii.
Buohkat dii geat lehpēt gásttašuvvon Kristusii,
lehpēt gárvodan Kristusiin.
Dás ii leat juvddalaš dahje greikalaš, šlávva dahje isit, olmmái ii ge nisu,
dasgo dii lehpēt buohkat okta Kristus Jesusis. [Gal 3, 26–28](#)

V. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis efesoslaččaide:

Dan dihtii mun sodjalahtán čippiidan Áhči ovddas,
gii lea sin buohkaid áhčči geat gohčoduvvojit
mánnán almmis ja eatnama alde.
Vare son geas lea nu cealkemeahtun hearvásvuohta,
nanneshii din siskkáldas olbmo fámuinis ja Vuoiŋŋainis,
vai Kristus ásašii din váimmuin go dii oskubehitet.
Ja vare ráhkisvuohta livččii din ruohtas ja vuodđu,
vai dii áddegoađášeiddet Kristusa ráhkisvuođa govdodaga ja guhkkodaga,
allodaga ja čikŋodaga,
ja oahpašeiddet dovdat maddái dan,
mii manná buot dieđu badjel,
dassázii go oppa Ipmila dievasvuohta deavdá din.
Son guhte duddjo min siste fámuinis,

ja sáhttá dahkat valljugasabut
go dan maid mii sáhttit rohkadallat ja áddet,
sutnje lehkos gudni girkus ja
Kristus Jesusis buot buolvvaid čađa álo ja agálašvuhtii!
Amen. Ef 3,14–21

W. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis filippilaččaide:

Jos dasto Kristusis lea jeddehus,
ráhkislaš árvvosmahttin, searvevuolta man
Vuoigŋa addá, ja jos lea njuorasvuolta
ja árkkálmastinvuolta din gaskkas,
de dahket dál mu ilu ollisin:
Atnet searvevuolta ovttain ráhkisvuodain,
ovttain jurdagiin ja mielain.
Allet daga maidege dušše vuovdnáivuolta
ja guoros gudneáŋgirvuolta dihtii,
muhto lehket ustitlaččat ja
atnet earáid alibun go iežadet.
Allet jurddaš dušše iežadet ávkki,
muhto maddái earáid ávkki.
Čájehehket seammá miellalági
go Kristus Jesusis lei! Fil 2,1–5

X. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis filippilaččaide:

Illudehket álelassii Hearrás!
Vel oktii cealkkán: Illudehket!
Dovdoset buot olbmot ahte dii lehpit láddásat.
Hearrá lea lahka! Allet ane morraša mastege!
Buktet baicca buot dárbbuideattet ovdan
Ipmilii rohkadallamiin ja ánodemiin giitevašvuodain!
De Ipmila ráfi, mii manná buot jierpmi badjel,
várjala din váimmuid ja jurdagiid Kristus Jesusis.
Loahpas, oskuguoimmit: Váldeht vuhtii buot
dan mii lea duohta, gutnálaš, riehta ja buhtis,
buot dan mii lea ráhkistan ja gudnejahttin veara,
juohke buori dábi ja buot mii ánsšáša rámi! Fil 4,4–8

Y. Lea čállojuvvon Johanasa vuosttaš girjjis:

Ráhkásiiddán, ráhkistehkot guhtet guimmiideamet!
Dasgo ráhkisvuolta boahdá Ipmilis,
ja juohkehaš guhte ráhkista,
lea riegdán Ipmilis ja dovda Ipmila.
Dat guhte ii ráhkis, ii dovdda Ipmila,

dasgo Ipmil lea ráhkisvuohta.

Nu lea Ipmila ráhkisvuohta almmustuvvan min gaskii
ahte son vuolggahii áidnoriegádan Bártnis máilbmái
vai mii ealášeimmet su bokte.

Ráhkisvuohta ii leat dat ahte

mii leat ráhkistan Ipmila,

muhto ahte son lea ráhkistan min

ja vuolggahan Bártnis min sudduid soabahussan.

Ráhkásiiddán, jos Ipmil lea ráhkistan min nu,

de mii ge leat geatnegasat ráhkistit guhtet guimmiideamet.

Ii oktage leat goassege oaidnán Ipmila,

muhto jos mii ráhkistit guhtet guimmiideamet,

de Ipmil bissu min siste,

ja su ráhkisvuohta ollašuvvá min siste. [1 Joh 4,7–12](#)

Biibbalteavsttaid vuoignaduodjeeaiggát lea © Det Norske Bibelselskap